

เรื่อง แนวทางการเปรียบเทียบคดี กรณีที่พบว่าระยะเวลาการดำเนินการพิจารณาเปรียบเทียบ
ของคณะกรรมการเปรียบเทียบเกินกว่าเก้าสิบวัน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

หน่วยงาน A ได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ สบ ๐๐๓๒.๐๑๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ และหนังสือด่วนที่สุดที่ สบ ๐๐๓๒.๐๑๓/๔๘๙๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่อขอหารือเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคดี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้วยหน่วยงาน A ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบได้รับเรื่องจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น อันได้แก่ (๑) นายกองคการบริหารส่วนตำบลพุดจาน เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) และนายกเทศมนตรีตำบลสร้างโคก อำเภอบ้านหม้อ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๔ ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) และได้ส่งเรื่องทั้งสองเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบ ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๓) แต่เมื่อตรวจสอบก่อนการประชุมพบว่า การดำเนินการตั้งแต่รับเรื่องจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นจนถึงวันนัดพิจารณาเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบเกินเก้าสิบวันอันไม่เป็นไปตามข้อ ๖ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๓ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ขอยกเลิกการประชุมเปรียบเทียบ จึงมีประเด็นขอหารือ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าระยะเวลาตั้งแต่เลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบจนถึงวันนัดพิจารณาเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบเกินกว่าเก้าสิบวันคณะกรรมการเปรียบเทียบจะดำเนินการพิจารณาเปรียบเทียบได้หรือไม่

(๒) จากข้อ (๑) ถ้าคณะกรรมการเปรียบเทียบไม่สามารถดำเนินการพิจารณาเปรียบเทียบ จะต้องดำเนินการอย่างไรกับเรื่องที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นส่งมาเพื่อให้พิจารณาเปรียบเทียบทั้งสองเรื่องดังกล่าว
กรมอนามัย ได้วิเคราะห์ข้อกฎหมายและประเด็นข้อหารือประกอบการพิจารณาให้ความเห็นดังนี้
ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ความเห็น : พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘๕^๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตจังหวัดอื่น มีอำนาจเปรียบเทียบ

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สร ๐๙๔๕.๐๔/ ๙๕๙๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

^๒ มาตรา ๘๕ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นเลขานุการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบ

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยเงื่อนไขการเปรียบเทียบให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งตามข้อ ๖ แห่งประกาศกระทรวงฯ ฉบับดังกล่าวนี้ กำหนดว่า “เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้รับเรื่องขอให้พิจารณาเปรียบเทียบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว ให้พิจารณาให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น” โดยบทบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันคดีหมิ่นอายความจึงได้กำหนดกรอบระยะเวลาการพิจารณาเปรียบเทียบให้แล้วเสร็จ ภายใน ๙๐ วัน โดยให้นับแต่วันที่ฝ่ายเลขานุการได้รับเรื่องจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ในกรณีที่ฝ่ายเลขานุการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานและแจ้งความไม่ถูกต้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้แก้ไข ให้นับแต่วันที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นส่งเรื่องกลับมายังฝ่ายเลขานุการและฝ่ายเลขานุการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานแล้วพบว่าเอกสารหลักฐานมีความถูกต้องสมบูรณ์

สำหรับในกรณีที่ระยะเวลาตั้งแต่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบจนถึงวันนัดพิจารณาเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบเกินกว่าเก้าสิบวัน คณะกรรมการเปรียบเทียบสามารถพิจารณาเปรียบเทียบได้หรือไม่นั้น คณะกรรมการเปรียบเทียบสามารถพิจารณาเปรียบเทียบได้เนื่องจากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดว่าหากคณะกรรมการเปรียบเทียบไม่ดำเนินการเปรียบเทียบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามประกาศฯ ที่ออกตามมาตรา ๘๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ แล้วจะมีผลให้คณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาเปรียบเทียบได้

ทั้งนี้ เนื่องจากความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นโทษทางอาญา โดยมี ๒ ลักษณะ คือ

๑. ปรับสถานเดียว

๒. โทษจำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับ โดยมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ เดือน จนถึง ๑ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท จนถึงไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ซึ่งหากเป็นกรณีความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวตามข้อ ๑. จะมีอายุความทางอาญา ๑ ปี ตามมาตรา ๘๕ (๕)^๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และหากเป็นกรณีความผิดที่มีโทษจำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับตามข้อ ๒. จะมีอายุความทางอาญา ๕ ปี ตามมาตรา ๘๕ (๔)^๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๘๕ (ต่อ)

สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ คณะกรรมการเปรียบเทียบอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ด้วย

การเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประมวลกฎหมายอาญา

^๓ มาตรา ๘๕ ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาyingศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

(๑) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี

(๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี

(๓) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี

(๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี

(๕) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมาหรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

คณะกรรมการเปรียบเทียบจึงควรพิจารณาเปรียบเทียบให้แล้วเสร็จโดยคำนึงถึงกำหนดระยะเวลาของอายุความเพื่อบริหารคดีขาดอายุความ ซึ่งหากคดีขาดอายุความอาจส่งผลต่อผู้เสียหายที่ได้รับผลจากการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙๕ (ต่อ)

ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาขึ้นศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไต่สวนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน

๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓ ข้างต้น